

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 19 Φεβρουαρίου 2019
(OR. en)

6578/19

CH 15
AELE 23
MI 175

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις σχέσεις της ΕΕ με την Ελβετική Συνομοσπονδία

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις σχέσεις της ΕΕ με την Ελβετική Συνομοσπονδία, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) στις 19 Φεβρουαρίου 2019.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις σχέσεις της ΕΕ με την Ελβετική Συνομοσπονδία

1. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2017 και της 11ης Δεκεμβρίου 2018, το Συμβούλιο αξιολόγησε τη γενική κατάσταση των σχέσεων της ΕΕ με την Ελβετική Συνομοσπονδία. Το Συμβούλιο θα αξιολογήσει εκ νέου την κατάσταση των σχέσεων αυτών, καθώς και την κατάσταση των σχέσεων με τις υπόλοιπες δυτικοευρωπαϊκές χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ, έως τα τέλη του 2020, όπως θα κριθεί σκόπιμο.
2. Η ΕΕ και η Ελβετία είναι στενοί σύμμαχοι και βασικοί οικονομικοί εταίροι. Ο βαθμός οικονομικής αλληλεξάρτησης μεταξύ της ΕΕ και της Ελβετίας είναι σημαντικός, όσον αφορά τόσο το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών όσο και τις άμεσες επενδύσεις. Ταυτόχρονα, η συνεργασία μας εκτείνεται πολύ πέρα από τα αμοιβαία οικονομικά και εμπορικά οφέλη, καλύπτοντας ευρύ φάσμα τομέων από τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις ως την έρευνα, την εκπαίδευση και τις μεταφορές, πράγμα που ωφελεί σε σημαντικό βαθμό και τις δύο πλευρές. Τα τελευταία δύο χρόνια οι σχέσεις ανάμεσα στην ΕΕ και την Ελβετία ενισχύθηκαν περαιτέρω.
3. Το Συμβούλιο εκτιμά τη συνεχιζόμενη συνεργασία ανάμεσα στην ΕΕ και την Ελβετία σε διεθνή ζητήματα: οι δύο εταίροι συντόνισαν τις θέσεις τους σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος σε πολυμερή φόρουμ, σε τομείς όπως η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και η προστασία του περιβάλλοντος, η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κράτος δικαίου, η διεθνής ποινική δικαιοσύνη, η συμμόρφωση με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, η δημοκρατία και η βιώσιμη ανάπτυξη ή η διατήρηση του πολυμερούς εμπορικού συστήματος. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για τη στενή συνεργασία στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας, της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας, καθώς και για την υπογραφή, στις 28 Απριλίου 2017, του διοικητικού διακανονισμού μεταξύ της Επιτροπής (ΕCHO), της ελβετικής Υπηρεσίας Ανάπτυξης και Συνεργασίας και του Ομοσπονδιακού Γραφείου Πολιτικής Προστασίας.

4. Το Συμβούλιο δέχεται επίσης με ικανοποίηση την υπογραφή, στις 23 Νοεμβρίου 2017, της συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της Ελβετίας για τη σύνδεση των συστημάτων τους εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και καλεί τα μέρη να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της όσο το δυνατόν συντομότερα. Δημιουργώντας από κοινού μια ευρύτερη αγορά άνθρακα, η ΕΕ και η Ελβετία δείχνουν την ισχυρή τους προσήλωση στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τη συμφωνία του Παρισιού.
5. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεργασία με την Ελβετία σε ζητήματα ΚΕΠΠΑ και ιδίως τη συμμετοχή της Ελβετίας σε αποστολές ΚΠΑΑ, π.χ. στην Ουκρανία και το Σαχέλ, προτρέπει δε την Ελβετία να ενισχύσει αυτή τη στήριξη. Επιπλέον το Συμβούλιο σημειώνει την εθελοντική, κατά περίπτωση ευθυγράμμιση της Ελβετίας με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και ενθαρρύνει την Ελβετία να επιδιώξει την πιστή και συνεπή εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων, μεταξύ άλλων αποτρέποντας την καταστρατήγησή τους.
6. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει με ικανοποίηση τη συνεργασία ΕΕ-Ελβετίας στον τομέα της διεθνούς μετανάστευσης συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των ροών, της μετεγκατάστασης μεταναστών και της ανάπτυξης διακυβέρνησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Προτρέπει την Ελβετία να συνεχίσει τη συνεργασία της στις οδούς της ανατολικής, της κεντρικής και της δυτικής Μεσογείου και συνιστά τον περαιτέρω συντονισμό των προσπάθειών.
7. Στο πλαίσιο της σύνδεσής της με το κερτημένο του Σένγκεν και του Δουβλίνου, η Ελβετία συνεχίζει να εφαρμόζει αποτελεσματικά το κερτημένο. Το Συμβούλιο δέχεται με ιδιαίτερη ικανοποίηση την υπογραφή, στις 8 Νοεμβρίου 2018, του διακανονισμού ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελβετία για τη συμμετοχή της Ελβετίας στον ευρωπαϊκό οργανισμό για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA). Επίσης το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με το EURODAC και τις αποφάσεις Prüm για την ενισχυμένη αστυνομική συνεργασία με στόχο την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διεθνούς εγκλήματος, καθώς και την έγκριση της συμφωνίας για συμπληρωματικούς κανόνες σχετικά με το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων, ως μέρος του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας την περίοδο 2014-2020. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την εποικοδομητική και θετική συνεργασία της Ελβετίας, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση.

8. Η αμοιβαία επωφελής σχέση μας συνεπάγεται την κοινή ευθύνη για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία και βιωσιμότητά της. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου ότι, με τη συμμετοχή της σε τμήματα της εσωτερικής αγοράς και των πολιτικών της ΕΕ, η Ελβετία δεν καλλιεργεί μόνο τις διμερείς σχέσεις, αλλά επίσης συμμετέχει σε έναν κοινό οικονομικό χώρο, πράγμα που απαιτεί την αποδοχή κοινών κανόνων και κοινή επιβολή. Από το 2008, σε μια σειρά συμπερασμάτων, το Συμβούλιο τόνισε ότι το παρόν σύστημα διμερών συμφωνιών έχει φτάσει στα όριά του λόγω της πολυπλοκότητάς του, των ατελειών του και της συνακόλουθης έλλειψης ομοιογενών συνθηκών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στους τομείς της εσωτερικής αγοράς όπου συμμετέχει η Ελβετία.
9. Τον Μάιο του 2014 η ΕΕ και η Ελβετία άρχισαν διαπραγματεύσεις για ένα κοινό θεσμικό πλαίσιο για τις υπάρχουσες και τις μελλοντικές συμφωνίες, με στόχο να παγιωθεί η διμερής προσέγγιση και να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της ολοκληρωμένης εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ελβετίας. Ύστερα από περισσότερο από τέσσερα χρόνια, οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν στα τέλη του 2018. Οι διαπραγματευτές βρήκαν δίκαιες και ισόρροπες λύσεις σε τομείς όπως οι κανόνες για τη δυναμική υιοθέτηση του ενωσιακού κεκτημένου από την Ελβετία, ο μηχανισμός για ανεξάρτητη επίλυση διαφορών και οι διατάξεις για την κατοχύρωση μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου, καθώς και ίσους όρους ανταγωνισμού για τους πολίτες και τους οικονομικούς μας φορείς. Το Συμβούλιο εκφράζει την έντονη δυσανεμία του για το γεγονός ότι το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο δεν ενέκρινε το Δεκέμβριο του 2018 αυτό το αποτέλεσμα και καλεί το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο να στηρίξει το κείμενο που προέκυψε από τις διαπραγματεύσεις της συμφωνίας για το θεσμικό πλαίσιο και να το υποβάλει προς έγκριση στην Ομοσπονδιακή Συνέλευση μόλις ολοκληρωθεί η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη την άνοιξη του 2019. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η σύναψη της συμφωνίας για το θεσμικό πλαίσιο με βάση το υπάρχον κείμενο αποτελεί για την ΕΕ προϋπόθεση προκειμένου για τη σύναψη μελλοντικών συμφωνιών σχετικά με τη συμμετοχή της Ελβετίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ αλλά και ουσιώδες στοιχείο για να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την περαιτέρω πρόοδο προς αμοιβαία επωφελή πρόσβαση στην αγορά. Έτσι θα καταστεί δυνατή η παγίωση της διμερούς προσέγγισης, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η περαιτέρω ανάπτυξή της.

10. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων αποτελεί θεμελιώδη πυλώνα της ενωσιακής πολιτικής, καθώς και ότι η εσωτερική αγορά και οι τέσσερις ελευθερίες της είναι αδιαίρετες. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο επαινεί την Ελβετία για τις συστηματικές προσπάθειές της να εφαρμόσει το αποτέλεσμα της λαϊκής πρωτοβουλίας «Κατά της μαζικής μετανάστευσης» της 9ης Φεβρουαρίου 2014 με τρόπο που συνάδει με τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ δυνάμει της συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (ΣΕΚΠ). Το Συμβούλιο δέχεται με ικανοποίηση την επιβεβαίωση της Ελβετίας ότι, μετά την έκδοση του εκτελεστικού διατάγματος της 8ης Δεκεμβρίου 2017, οι πολίτες της ΕΕ και του ΕΟΧ που αναζητούν εργασία θα έχουν τη δυνατότητα να εγγράφονται στα περιφερειακά κέντρα απασχόλησης. Το Συμβούλιο εκφράζει ωστόσο τη λύπη του για την απόφαση της Ελβετίας στις 7 Δεκεμβρίου 2018 να παρατείνει τα μεταβατικά μέτρα για τους Κροάτες εργαζόμενους και τους αυτοαπασχολούμενους πέραν της αρχικής περιόδου των δύο ετών, και στο πλαίσιο αυτό καλεί την Ελβετία να εξετάσει τη συντόμευση της περιόδου εφαρμογής αυτών των μεταβατικών μέτρων.
11. Σε μια σειρά συμπερασμάτων το 2012, το 2014 και το 2017, το Συμβούλιο κάλεσε την Ελβετία να λάβει μέρος σε διαπραγματεύσεις με θέμα την ανανέωση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς για τη μείωση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων εντός της ΕΕ, η οποία πρέπει να είναι αναλογική με τα σημαντικά οφέλη που αποκομίζει η Ελβετία από τη συμμετοχή της στην εσωτερική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει την έγκριση από το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο, στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, της πρότασης σχετικά με τη δεύτερη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας στην ΕΕ. Αυτή η δεύτερη συνεισφορά, η οποία πρόκειται να ανανεωθεί στην ίδια βάση όπως αυτή που συμφωνήθηκε στο Μνημόνιο Κατανόησης του 2006, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συνολικών σχέσεων ΕΕ - Ελβετίας, προορίζεται δε επίσης να ενισχύσει περαιτέρω τους πολιτικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς δεσμούς ανάμεσα στην Ελβετία και τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το Συμβούλιο αναμένει την ταχεία και άνευ όρων έγκριση της πρότασης από την ελβετική Ομοσπονδιακή Συνέλευση. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης πως είναι σημαντικό να διατηρηθεί η συντονισμένη συνεργασία στον τομέα αυτό σύμφωνα με τον κύκλο πολυετούς προγραμματισμού της ΕΕ.

12. Η ΕΕ και η Ελβετία συνεχίζουν να απολαμβάνουν μια ισχυρή και σταθερή εμπορική σχέση προς αμοιβαίο όφελος. Παρόλα αυτά, η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών του 1972, που βρίσκεται στη βάση της στενής οικονομικής μας σχέσης, δεν έχει προσαρμοστεί έκτοτε στην εξέλιξη των διεθνών εμπορικών κανόνων. Το Συμβούλιο ζητά ως εκ τούτου να ξεκινήσει μια διαδικασία εκσυγχρονισμού των συμφωνιών που ορίζουν τις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελβετία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών. Θα πρέπει να γίνουν επειγόντως ενέργειες για τη βελτιωμένη πρόσβαση των ενωσιακών οικονομικών φορέων στην ελβετική αγορά, ιδίως στον αγροδιατροφικό τομέα και τον τομέα των υπηρεσιών.
13. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την ανησυχία του σχετικά με τη μη συνεκτική εφαρμογή ορισμένων συμφωνιών και την εφαρμογή από την Ελβετία επακόλουθων νομοθετικών μέτρων και πρακτικών που δεν συνάδουν με τις εν λόγω συμφωνίες, ιδίως τη ΣΕΚΠ. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο παροτρύνει την Ελβετία να υιοθετήσει το σχετικό ενωσιακό κεκτημένο, ιδίως στον τομέα των αποσπασμένων εργαζομένων και να καταργήσει ή να προσαρμόσει τα συνοδευτικά μέτρα που εφαρμόζει σε ενωσιακούς οικονομικούς φορείς οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες στο έδαφός της, σύμφωνα με τις ενωσιακές αρχές της αναλογικότητας και της μη διακριτικής μεταχείρισης.
14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έναρξη ισχύος της συμφωνίας ανάμεσα στην ΕΕ και την Ελβετία για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών την 1η Ιανουαρίου 2017 και τις πρώτες αυτόματες ανταλλαγές ανάμεσα στην Ελβετία και κράτη μέλη της ΕΕ που πραγματοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2018.
15. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον ανοιχτό διάλογο με την Ελβετία και θα συνεχίσει να παρακολουθεί τη σημειωθείσα πρόοδο προς την πραγματοποίηση των σχετικών μεταρρυθμίσεων που έχουν σχεδιαστεί μέχρι σήμερα για την αντιμετώπιση των ζητημάτων τα οποία έχει προσδιορίσει η Ομάδα «Κώδικας Δεοντολογίας» της ΕΕ για τη φορολογία των επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για την έγκριση νομοθεσίας από την ελβετική Ομοσπονδιακή Συνέλευση, στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με την αντικατάσταση ορισμένων προτιμησιακών φορολογικών καθεστώτων και πρακτικών που συνιστούν επιζήμιο φορολογικό ανταγωνισμό από νέο σύνολο διεθνώς αποδεκτών μέτρων, σύμφωνα με την κοινή δήλωση των κρατών μελών της ΕΕ και της Ελβετίας του 2014 για θέματα φορολογίας των επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο ζητά την ταχεία υλοποίηση της μεταρρύθμισης.